

CPS^{rbc}/RWB^{bhg}

Ref: RWB^{BHG} / Advies nr. 36 (14-09-2011)

Advies nr. 36

**Gezamenlijk advies van de RWB^{BHG} en de CWPS
betreffende het
'Gezamenlijk actieplan Wallonië-Brussel voor het onderzoek'**

Dit advies werd voorbereid door een vergadering van de kantoren van de RWB^{BHG} en de CWPS. Het werd goedgekeurd door de Plenaire vergadering op 14 september 2011.

Voorwoord

Op 3 maart 2011 keurde de gewestelijke en communautaire Interfranstalige regering een Gezamenlijk actieplan Wallonië-Brussel voor het Onderzoek goed.

De Brusselse en Waalse RWB brachten elk een advies over dit dossier uit op respectievelijk 21 juni en 11 juli 2011 (zie bijlagen 1 en 2).

De twee Raden vergeleken hun adviezen (zie bijlage 3) en stelden vast dat deze grotendeels gelijklopend waren.

De twee RWB's wensten een nieuw advies uit te brengen, een gezamenlijk advies dit keer, waarin de punten die in hun eerdere adviezen werden ontwikkeld, werden bevestigd en/of aangevuld.

Gezamenlijk advies van de RWB^{BHG} en de CWPS

1. Toegenomen coördinatie van de aanwezigheid van Wallonië-Brussel binnen de Europese onderzoeksruimte

De twee RWB's leggen de nadruk op het nut van coördinatie tussen het Waals en Brussels Gewest en tussen beide gewesten en de Franse Gemeenschap, voorafgaand aan de nationale en internationale overlegprocessen met betrekking tot de voorbereiding van Europese O&O-programma's.

Ze zijn tevens er voorstander van om de spelers op het terrein te raadplegen via de twee gewestelijke RWB's die gezamenlijke voorstellen kunnen formuleren over gewestelijke thema's van gemeenschappelijk belang, evenals over aspecten die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap, door middel van een systeem dat de FNRS betreft bij de discussie.

In dit kader verdienen de Gezamenlijke Programmeringsinitiatieven en de Routekaart van het ESFRI bijzondere aandacht.

2. Samenwerking tussen de nationale contactpunten voor kaderprogramma's op het vlak van onderzoek-ontwikkeling van de Europese Unie

De twee RWB's kunnen alleen maar instemmen met de versterkte samenwerking tussen de verschillende nationale contactpunten, teneinde met name de verspreiding van informatie over de aanbestedingen te verbeteren, en alle betrokken Waalse en Brusselse spelers de kans te bieden hier zoveel mogelijk voordeel uit te halen.

Volgens hen dient deze maatregel te worden aangevuld door een toegenomen deelname van de overheden van gewesten en gemeenschappen aan de Europese discussiegroepen, en door hun toegenomen aanwezigheid in de Diensten van de Commissie. In deze optiek zou het nuttig zijn om een Vertegenwoordigingskantoor in Brussel op te richten, dat de draaischijf kan worden voor de informatiestromen van en naar de Commissie en ervoor moet zorgen dat er meer rekening wordt gehouden met het Waalse en Brusselse wetenschappelijke en technische potentieel en dat dit beter wordt gewaardeerd.

3. **Samenwerking in het kader van hoofdlijn III van het plan Marshall 2.Vert**
 1. **Toepassing van het Europees Handvest voor Onderzoekers en het Europees partnerschap voor de onderzoekers**
 2. **Oprichten van een kadaster van de uitrusting**
 3. **Oprichten van een kadaster van het onderzoek, dat de onderlinge samenhang tussen de onderzoeksteams en de rest van de wereld moet bevorderen.**

De twee RWB's merken op dat het Europees Handvest voor Onderzoekers werd aangekaart in het Partnerschap Wallonië/Brussel voor onderzoekers en onderzoeksters, dat op 26 mei 2011 werd goedgekeurd door de gewestelijke en communautaire Interfranstalige regering. Ze zullen dit thema later verder behandelen, wanneer ze dit document verder bestuderen.

Ze leggen de nadruk op het prioritaire karakter van het kadaster van de uitrusting, en beklemtonen tevens het belang van de inventaris van onderzoek, zoals beoogd door het Actieplan.

De twee Raden nemen akte van de kalender die werd opgesteld door de gezamenlijke regering van het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 26 mei 2011 betreffende dit dossier en voorziet in een uitvoerbaarheidsstudie in de loop van het tweede halfjaar van 2011 en in de oprichting van het kadaster in 2012, en dit in het kader van het plan Marshall 2.Vert. Ze vragen dat de timing wordt gerespecteerd, zowel voor Wallonië als voor Brussel.

De RWB^{-BHG} en de CWPS willen voorts graag weten welke operator verantwoordelijk is voor deze opdracht. Idealiter wordt deze taak volgens hen in beide gewesten door dezelfde instantie uitgevoerd. Het is bovendien aangewezen om de methodologie te baseren op de lessen die werden getrokken uit de stappen die ter zake reeds werden gezet in Vlaanderen.

Deze inventaris dient te worden gevolgd door een analyse van de procedures die moeten worden uitgewerkt om gelijke toegang voor de onderzoekers tot de bestaande uitrusting te waarborgen. Voorts moet men ook nagaan in welke nieuwe infrastructuur dient te worden voorzien met het oog op de complementariteit op intra- en intergewestelijk niveau.

4. Overdraagbaarheid van de steun

Wat de overdraagbaarheid van de steun betreft, verwijzen beide RWB's naar de overwegingen bij het verslag van de gemengde werkgroep CWPS/RWB^{-BHG}, als bijlage bij het advies van de Waalse RWB van 11 juli 2011.

5. Gezamenlijke projectoproep inzake bewustmaking rond wetenschap en onderzoek

De twee RWB's keuren de intergewestelijke samenwerking en samenwerking tussen de Gemeenschappen en Gewesten goed op het vlak van bewustmaking rond wetenschap en onderzoek. Deze samenwerking vertoont immers verschillende voordelen, die naar voren worden geschoven in het advies van de RWB^{-BHG} in zijn advies van 21 juni 2011.

De Twee Raden benadrukken evenwel dat het belangrijk is te vermijden dat de procedures nog complexer worden. In dit opzicht wensen ze informatie te verkrijgen over de resultaten van de gezamenlijke oproep van 3 maart laatstleden, en over de vorderingen van de gesteunde projecten.

Toch suggereren beide RWB's om na te denken over het meest geschikte niveau voor de lancering van bewustmakingscampagnes rond wetenschap en onderzoek, gelet op het nagestreefde doel. Volgens de Franse Gemeenschap is zijzelf sterk betrokken bij de

acties die gericht zijn op het aantrekken van meer jongeren in wetenschappelijke en technische opleidingen.

6. Programma's ter ondersteuning van geëxpatrieerde onderzoekers

De twee RWB's merken op dat de ondersteuning van de terugkeer van geëxpatrieerde onderzoekers vooral betrekking heeft op de universiteiten. Ze suggereren dan ook om de fondsen die daartoe door de verschillende overheden werden vrijgemaakt, te laten beheren door het FNRS. Deze oplossing zou het voordeel bieden dat de kandidaten met één enkel toegangspunt worden geconfronteerd en te maken krijgen met geharmoniseerde procedures. Ze zou tevens een kritieke massa kunnen bereiken, die de aantrekkingskracht van het systeem kan versterken.

7. Mobilisatie-/impulsprogramma's Wallonië/Brussels Hoofdstedelijk Gewest op strategisch vlak

De twee RWB's merken op dat de domeinen met een sterk wetenschappelijk, technisch en industrieel potentieel, zowel in Wallonië als in Brussel ITC, levenswetenschappen, milieu en materialen zijn.

De gezamenlijke programma's dienen bijgevolg betrekking te hebben op deze materie, en tevens een meer specifieke thematiek te behandelen, willen ze efficiënt zijn. Ze moeten worden vastgelegd op basis van het kadaster van de uitrusting en de inventaris van onderzoek, waarnaar wordt verwezen in punt 3 van het Actieplan.

8. Spin-offprogramma's (First Spin off en Spin Off in Brussels)

De twee RWB's scharen zich achter het voorstel om de kalender van de oproepen voor de programma's First Spin off en Spin Off in Brussels te harmoniseren, evenals de criteria en procedures voor de selectie van de projecten. Met het oog hierop blijkt één projectoproep per jaar het meest aangewezen.

Deze werkwijze moet gepaard gaan met een convergentie van de regels voor de toekenning van steun bij de indiening en uitbreiding van octrooien in beide gewesten. Er dient tevens te worden nagedacht over de invoering van een systeem dat analoog is met Pi² in het Brussels Gewest en over de mogelijkheid tot intergewestelijke samenwerking op dit vlak.

9. Reflectie over de gezamenlijke programmatie van het onderzoek

De twee RWB's verbinden zich ertoe gezamenlijke voorstellen ter zake te formuleren. Daartoe zullen ze een strikte methodologie ontwikkelen, gericht op de raadpleging van onafhankelijke deskundigen, afkomstig uit beide gewesten. Deze reflecties moeten uitmonden in een gezamenlijk advies begin 2012.

10. Uitwisseling van goede praktijken

De twee Raden moedigen het delen van goede praktijken aan en ondersteunen het voorstel rond overleg betreffende technologische cheques en de 'Fonds de maturation'.

Algemene opmerking

De twee Raden zijn van oordeel dat de sociaal-economische realiteit voorrang moet krijgen op de territorialiteit, indien er in elk gewest een evaluatiesysteem voor de impact van de steun wordt ingevoerd.